

Condicions de treball a una colònia fabril

Els obrers de la colònia hi entren resant el rosari i en surten resant; estan amuntegats en habitacions immundes; se'ls impedeix de llegir periòdics que no siguin essencialment catòlics i estan obligats a comprar tots els aliments a la cantina de la colònia. El diumenge al matí el patró ja s'ha embutxacat tots els jornals de la setmana que acaba de pagar. No és més que un canvi, no és un pagament. Els diners passen de la caixa del fabricant a mans del treballador, i d'aquestes torna a la caixa del fabricant per conducte de la botiga d'ultramarins, que és seva; del café, de la fleca, dels habitatges, de l'estanc, que també són seus. Però no acaba aquí l'escàndol. Tot és seu i, per regla general, és molt dolent.

FONT: Miquel IZARD. *El segle XIX. Burgesos i proletaris*. Barcelona: Dopesa, 1978, p. 87.

- a) Descriu el tipus de font i digueu de què tracta
- b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font
- c) Expliqueu el que diu la font.

Pregunta 1

a) Descriu el tipus de font i digueu de què tracta. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus secundari (no contemporània dels fets) (0'25 punts) consistent en un fragment del llibre de Miquel Izard *El segle XIX. Burgesos i proletaris* on es descriu la vida dels obrers de les colònies fabrils. (0'50 punts)

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumne situï la font a la segona meitat del segle XIX a Catalunya, en el món de les colònies fabrils tèxtils que proliferaren a partir d'aquella època, expressió del creixement industrial d'un sector del qual el Principal era capdavanter i fins i tot hegemònic arreu de l'Estat. (0'75 punts).

c) Expliqueu el que diu la font. (1 punt)

Cal que l'alumnat faci referència a les condicions de vida en les quals treballen i viuen els obrers i llurs famílies a les colònies tèxtils; a com els empresaris reingressen els salaris que paguen per la via de cobrar els lloguers de les vivendes de les colònies de les quals són propietaris, així com de les botigues, els estancs, etc.; la baixa qualitat dels productes que els subministren; i el catolicisme del qual impregnen la vida dins la colònia. (1 punt)

Pregunta 2)

a) Expliqueu les característiques de la indústria catalana, el tipus d'establiments existents, les condicions de vida i treball que es donaven i les tendències de l'associacionisme obrer durant la Restauració fins el 1898.

b) Expliqueu l'evolució del moviment obrer i els conflicte socials a Catalunya entre 1900 i la Dictadura de Primo de Rivera, sense explicar-la.

Pregunta 2

a) Expliqueu les característiques de la indústria catalana, els tipus d'establiments existents, les condicions de vida i treball que es donaven i les tendències de l'associacionisme obrer durant la Restauració fins 1898. (2'50 punts)

L'alumnat hauria de fer referència a les fonts d'energia, a la indústria metal·lúrgica i, sobretot, a la tèxtil cotonera i llanera; a la seva localització; a les fàbriques i colònies fabrils; a les duríssimes condicions de treball que es donaven a les indústries, fent referència a les llargues jornades laborals, al treball de les dones i dels nens i a la insalubritat dominant (1,25 punts); a l'associacionisme obrer, fent esment a les diferents tendències que s'hi donaven entre les quals cal destacar l'anarquista —a la vegada subdividida en sindicalista i antisindicalista— i la socialista, fent esment a la fundació de la Unió General de Treballadors a Barcelona el 1888. (1,25 punts)

b) Expliqueu l'evolució del moviment obrer i els conflictes socials a Catalunya entre 1900 i la Dictadura de Primo de Rivera, sense explicar-la. (2'50 punts)

L'alumnat hauria de fer referència a la vaga general de 1092, a la Solidaritat Obrera del 1909, a l'impacte del lerroxisme sobre el moviment obrer, a la Setmana Tràgica del mateix any i les seves conseqüències; a la creació de la Confederació Nacional del Treball el 1910 (1,25 punts); a l'impacte econòmic i social de la Primera Guerra Mundial a Catalunya; a la vaga general de 1917, al Congrés de Sants (1918), a les diferents tendències dins la CNT, a la vaga general de 1919, fent esment dels Sindicats Lliures i al terrorisme patronal i obrer dels anys 1917 a 1922, fent esment dels líders obrers Salvador Seguí i Francesc Layret (1,25 punts).

Pregunta 3)

a) expliqueu les condicions de treball i de vida de les classes treballadores entre 1875 i el 1900, així com les diferents tendències de l'associacionisme obrer d'aquest període.

b) expliqueu DOS conflictes en els quals participaren les classes treballadores, succeïts entre el 1901 i el 1923.

Pregunta 2

Contesteu només UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu les condicions de treball i de vida de les classes treballadores entre el 1875 i el 1900, així com les diferents tendències de l'associacionisme obrer d'aquest període. (2'50 punts).

El redactat de l'alumnat hauria en primer lloc d'explicar les condicions de vida del proletariat dintre dels establiments fabrils, atenent a la durada de les jornades laborals, a les condicions dels establiments fabrils, al règim de disciplina laboral, als baixos salaris, a les condicions del treball infantil i femení, a les inferiors retribucions d'aquests respecte dels homes, a la manca d'assegurances d'accident, mort o malaltia; i a les condicions de vida en allò relacionat amb l'alimentació i habitatge, incloent la insuficient dieta; i a la manca d'escolarització (1'25 punts); segonament, hauria d'explicar les dues tendències de l'associacionisme obrer, de l'anarquisme i el socialisme, amb la fundació de la UGT el 1888. (1'25 punts)

b) Expliqueu DOS conflictes en els quals participaren les classes treballadores, succeïts entre el 1901 i el 1923. (2'50 punts)

Cal que l'alumne expliqui dos conflictes d'entre la Vaga General de 1902, la Setmana Tràgica de 1909, la Vaga de 1917, la de La Canadenca de 1919, o el fenomen del pistolisme y la lluita amb la patronal i els Sindicats Lliures fins al 1923, assignant-se la meitat de la puntuació total (1,25 punts) a cadascun fins a sumar els 2,50.

Pregunta 4)

a) Expliqueu les condicions de vida de la classe obrera, l'associacionisme obrer i els diferents corrents ideològics que va tenir fins el 1898.

b) Expliqueu les condicions de vida de la classe obrera, l'associacionisme obrer i els diferents corrents ideològics que va tenir fins al 1898. (250 punts)

Cal que l'alumnat expliqui el treball a les fabriques, la durada de les jornades de treball, el treball infantil i en general les condicions de vida de la classe obrera. La clandestinitat de l'associacionisme obrer fins a l'aprovació de la Llei d'Associacions de 1887 (1,25 punts); l'anarquisme i les seves tendències diferenciades, sindicalistes i antisindicalistes i llurs actuacions; igualment, cal fer esment del socialisme, amb la fundació de la UGT el 1888 i llur actuació fins 1898 (1,25 punts)